

tega, da se prav tik sosednega zemljišča ne more obdelovati dotični svet, izgubi se pri izdatnem razkosanju zemljišč na majhne parcele prav mnogo tega sveta, mej tem ko po komasaciji pri okroženih zemljiščih odpadejo te nezmerno dolge meje in dotični svet pride posestnikom v prid. Kakor sem prej omenil, pridobljeno je bilo v Obersiebenbrunn na ta način 45 hektarov.

Tudi drugi uspehi so z zlaganjem zemljišč združeni, ker je čisti prinos zemljišča, katero se je po komasaciji dobile, mnogo večji, kakor od onega pred komasacijo. V občini Obersiebenbrunn se je čisti prinos od 1 hektara povišal čez 2 gld. na leto. — Pri izračunanju tega prinosa vzelo se je le 10 % manj obdelovalnih stroškov. Ta uspeh pa ni le teoretičen, marveč tudi istinit, ker se je zakup takoj po komasaciji izdatno povišati mogel in je ta praktični uspeh znašal dokaj več nego prej izračunani teoretičen uspeh.

Troški, ki so izdruženi s komasacijo, pa tudi niso tako ogromni, da bi mogli v veliki meri ovirati tako potrebno gospodarsko uredbo. Če se pomisli, da iznašajo stroški za izvršitev komasacije pri količkej večji občini 3—5 gld. od 1 hektara, je to na vsak način tako majhen znesek, da se pač z lahkim srcem sme priporočati komasacijo. Ako znaša, kakor sem prej omenil, čisti prinos po komasaciji čez 2 gld. na leto več, kakor pred komasacijo, potem se pač lahko trdi, da so s povišanim čistim prinosom samim v enem letu ali vsaj v dveh do treh letih že popolnoma pokriti vsi stroški za komasacijo.

Kmetijske raznoterosti.

Krmljenje z bučami. Buče služijo zlasti na Spodnjem Ogerskem splošno za krmo. Buče se zrežejo v primerne kose in se pokladajo živini. Pravijo, da imajo krave, ki jejo buče, jako dobro mleko. S početka živini ne diše buče, a v dveh ali treh dneh se jih privadi in jih potem posebno rada je. V nekem ondotnem kraju krmijo z bučami celo konje. Kmetje kar na tla pomečejo buče, ki se zdrobe, in skromni konjičji jih s slastjo pojedjo. Kakor znano, krmijo pri nas z bučami navadno le prašiče.

Kako se poskusi krompir? Da se poskusi krompir če je dober, je treba enega prerezati in oba dela drug ob drugega drgniti. Če je krompir dober in močnat, se oba dela sprimeta in na robah in na površji se pokažejo lahke pene. Vode ne sme tudi ob stiskanju nobene kapljice priteči. Če se to zgodi, je krompir vođen in ko se skuha ima slab okus. Barve mora biti krompir notri ali bele ali pa rumenkaste. Sicer pravijo, da se krompir, ki je polnoma rumene barve slabo kuha, vendar so tudi vrste rumenega krompirja, ki je najbolji.

Poučni in zabavni del.

Iz abhaških legend.

(Konec.)

Mnogo junaških del je izvršil Širar, a glavno delo njegovo je bilo, da se je potegnil za svojega prijatelja

Gika Ursana. Da mu ustreže, je Širar sklenil pomeriti se s silami gorskega duha in zmagati njegove zlobe in zvijače.

Gorski duhovi so po mnenju Abhazcev večkrat pomehkuženi po razkošnem življenju in lenarjenju in niso nevarni zaradi svoje moči, temveč s svojo lepoto navadno očarajo svoje nasprotnike z nenavadnimi ženskimi mičnostmi; grde čarovnice, vodne vražice, lepolarice rusalke, na videz jako nedolžne, a v resnici jako zvite in hudobne, ki posebno sovražijo korenjake, če se ne zmenijo za nje mu pomagajo.

Z jednim takim duhom je imel se boriti Širar. To se je bilo tako le zgodilo.

Ursan se je neumno zaljubil v lepo hčer sosedu Riti, hčer starašine. Imel bi jo bil vzeti, ko je moral iti na vojno.

Riti je rekla Gik Ursanu:

— Vzamem te, če se moj brat srečno povrne. Če pa pade, prinesi domu njegovo glavo, da jo častno pokopljemo. (Pustiti glavo sorodnika ubitega v boju sovražnika, imajo gorjanci za veliko sramoto) Drugače ne bodem žena tvoja!...

Brat Riti-je je pal v hudem boju, v katerem bi bila kmalu se pogubila Ursan in Širar. Zamen sta iskala truplo palega tovariša. Njegovo glavo so gotovo odsekali sovražniki in jo odnesli kot znamenje zmage, a truplo raznesli so po noči volkovi.

— Pojdiva na skalo Endžik Su, — rekel je naposled prijatelju Širar. — Prinesiva kinžale svoje v žrtvo duhu gore, on bode pomagal najti ti glavo padlega tovariša.

Tovariša sta se odpravila k žrtveniku gorskega duha. To je bila skala služeča za polaganje žrtev. Bila je mej rekama Bsibio in Endžik Su. Samo priroda jo je naredila podobno žrtveniku. Uglobila jo je na njenem površju. Sneg te skale ni nikdar pokril, če tudi je pobelil jednako visoke kraje v okolici. Gorjanci izsekali so stopinje do nje in nikdo ni šel mimo, da ne bi bil splezal na njo in kaj položil za žrtvo gorskemu duhu. Revež je vrgel, če ni imel drugega, kroglo ali gumb v njeno izglobo, bogatini žrtvovali so pogosto drago orožje. Kinžali in samokresi so napolnjevali kotlovino, rjovel v njej, dokler se niso spridili, a nobena drzna roka se jih ni upala dotakniti.

Jedva so kinžali prijateljev bili spuščeni v jamo, ko so se stresli gorski vrhovi, in jedva sta prišla v podnožje skale, in je Ursan bil zapel neko pesem, ki kliče gorskega duha na pomoč smrtnim, se je pred njima pojavil neznanec z bliščečimi očmi in satanskim smehlajem na ustnih. Razgrnil je svojo črno haljo in vrgel Gik Ursanu krvavo glavo Riti-nega brata in zginil je z besedami:

— Čez tri leta bodi pripravljen plačati mi za to glavo in za to srečo s tem, kar ti bode najdražje!

Tovariša sta se vrnila v svojo vas. Ursan je bil zmeden in otožen, a ko se je oženil s svojo drago in se opojil z zemljino srečo, je kmalu pozabil strah odganjajoč